

הת (באר שבע) 41605-07-25 - יהודה אלבאז נ' מדינת ישראל

ה"ת (באר-שבע) 41605-07-25 - יהודה אלבאז ואח' נ' מדינת ישראל לשלום באר-שבע

ה"ת (באר-שבע) 41605-07-25

1. יהודה אלבאז

2. מתן אלבאז

נ ג ד

מדינת ישראל

בית משפט השלום בבאר-שבע

[11.09.2025]

כבוד השופט רועי בראון

החלטה

עניינה של החלטה זו הינה בקשה להחזרת תפוס, בבקשה להורות למשיבה להשיב למבקש את רכבו מסוג טרקטורון חשמלי.

עובדות הצריכות לעניין

ביום 21.06.25 נתפס הרכב, מסוג טרקטורון חשמלי תוצרת "סופה", בו נהג המבקש, וזאת תוך כדי מעצרו.

באותו היום הוגשה בקשה למעצר ימים כנגד המבקש, וזאת מכח נהיגה בזמן פסילה, במסגרת הליך מ"ת 47323-06-25 בפני כב' הש' ירון פנש. בהחלטת בית המשפט שוחרר המבקש ללא תנאים, ונקבע כי אין חשד סביר למעצרו.

ביום 16.07.25 הוגשה לבית המשפט 'בקשה להחזרת תפוס'.

ביום 17.07.25 הוגש כתב אישום כנגד מבקש 2, מר מתן אלבז, המייחס לו עבירות של נהיגה בזמן פסילה וכן נהיגה ללא פוליסת ביטוח בתוקף.

באותו היום הוגשה 'הודעה לבית המשפט' מטעם המשיבה, ובה תגובתה לעניין החזרת הרכב. טענות המבקש

ב"כ המבקש טען כי מרשו הינו הבעלים של הרכב וזה משמש אותו ואת עסקיו, אולם הוסיף בדיון כי בקשה זו מוגשת להשיב את התפוס למבקש 1, מר יהודה אלבז, שהינו בעל העסק ובעל הטרקטורון, לדבריו, ולא למבקש הנוסף בתיק, מבקש 2, מר מתן אלבז, אשר כנגדו הוגש כתב אישום בעניין. כמו כן, הבהיר כי האחרון מסכים לוותר על 'כלל הראיה הטובה' לעניינו של התיק העיקרי, וכן מסכים להטיל איסור דיספוזיציה על הטרקטורון עד תום ההליכים.

עוד נטען כי למבקש אין כל זיקה לאישומים בגינם נתפס הרכב, זולת היותו בעליו. ב"כ המבקש קבל על הליקויים לטענתו בהתנהלות המעצר, אותן פירט לבית המשפט, והדגיש הוא את קביעתו של בית המשפט במעצר הימים, שם נאמר כי אין כל חשד סביר למעצרו של הלה ותיאר את השתלשלות האירועים, כפי שמופיעים בפרוט' דיון המעצר. עוד הוסיף כי "הם תפסו את הטרקטורון לפני שהיו להם ראיות בתיק", כלשונו, כמו גם טענות נוספות והבהיר כי "כל הדברים האלו ישמעו בתיק העיקרי".

לדבריו, מדובר בפגיעה קשה בזכות הקניינית של אדם, וזאת מכוחו של חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו. כמו כן, נאמר כי העובדה, בה יעמוד הרכב ללא מעש, "אינה עולה בקנה אחד עם הזכויות החוקתיות", ככתבו בבקשה, והרכב עשוי אף לאבד מערכו.

לדבריו, אין משנה מה יעלה בגורלו של המשפט, הרי ש"בסופו של יום אין להם סמכות להחזיק את הטרקטורון לא לתקופה של מעבר ל 30 יום, אם היו רוצים לעשות שימוע לגביו" וכן ש"לא בוצע דבר". ב"כ המבקש הוסיף כי בשלב זה עומדת לנאשם חזקת החפות, ועל כן זהו "נטל כבד" על בקשתה של המשיבה לחלט את הרכב האמור. עוד נאמר כי נקבע בפסיקה שתפיסה בפועל הינה אמצעי "קיצוני ביותר", וכי הבקשה לחילוט, מהווה רכיב נוסף בגזר הדין, בתום ההליך, ו"אין למבקשת סמכות חילוט לרכב או השמדתו בשום צורה", לשון הבקשה, אלא לרשויות האחרות, שעומדות על ההנחיות בעניין. עוד טען ב"כ המבקש כי לא מדובר בתיק של הברחת אמל"ח, ועוד הוסיף וטען לעניין משקלו הראייתי של דוח הצפייה.

ב"כ המבקש טען שהמושג 'רכוש' בעניינים כגון אלו הינו רכוש לשם ביצוע 'פשע', ובעניין דנן מדובר ב"טרקטורון חשמלי המשמש את בעליו לצרכי עסקיו", כאמור. עוד הוסיף כי "התפיסה נעשתה על פי חוק". ב"כ המבקש צירף פסיקה רלוונטית, לדבריו. לפיכך, פנה ב"כ המבקש אל בית המשפט להורות למשיבה להשיב את הרכב לבעליו. טענות המשיבה

ב"כ המשיבה ציינה כי מדובר בטרקטורון, אשר הינו כלי רכב, ושמונע באמצעות מתח חשמלי. עוד נאמר כי הכלי נשוא הבקשה נמדד במכשיר מדידה מסוג ממל"ז, ונמצא כי כלי הרכב הגיע למהירות של 75 קמ"ש, שעה שבהתאם להנחיית סיווג 004/20 של רשות המיסים, "המהירות המקסימאלית של כלי לא תעלה על 12.8 קמ"ש", לשון ההודעה. כמו כן, הוגשה לבית המשפט חוות דעת של שוטר מיחידת הבוחנים, העוסקת בפרטי הטרקטורון ומדידותיו, וכן את מוצגי זירת הטרקטורון והבדיקות שנעשו בו.

לדברי ב"כ המשיבה מדובר בכלי רכב, וזה חייב בדיקות ורישיונות שונים, וכן "אינו עונה לקריטריונים של 'צעצוע'", כלשונה.

ב"כ המשיבה הפנתה את בית המשפט אל הסרטונים המצויים בתיק החקירה, מהם ניתן לראות בסרטון מספר 2, כי הרכב יוצא מרחבת הקניות ומבקש 2, מר מתן אלבז, נוהג בו ומרכיב מאחוריו את מר צח אלקבץ. בהמשך הסרטון, כאשר מגיעים הם עד לקצה שדה הראיה של המצלמה, וכאשר עדיין מבקש 2 הוא זה אשר אווז בכידון הטרקטורון, מזהים השניים את ניידת המשטרה, עוצרים ונכנסים אל סמטה סמוכה, וכעבור שניות ספורות, צץ הטרקטורון בשנית, בעוד התחלפו השניים, ומר צח אלקבץ הוא זה הנוהג בכלי הרכב, ומבקש 2 רכוב מאחוריו.

עוד הדגישה המשיבה, כי בתי המשפט במחוזי ובשלום התייחסו זה מכבר לסוגיא, וקבעו כי דין הבקשה להידחות. בנוסף, הודיעה המשיבה כי מתכוונת היא "לפעול להשמדת הכלי הממונע", כדבריה, וזאת על מנת למנוע את חזרתו אל הכביש, וסיכונם של משתמשי הדרך.

כמו כן, הדגישה המשיבה כי הרכב הינו למעשה מוצג, ו"נדרש להוכחת אשמתו של הנאשם", בהתאם לעובדות כתב האישום שכנגדו.

ב"כ המשיבה הגישה לבית המשפט את התיק וכן פסיקה רלוונטית, לדבריה, את הנחיית רשות המיסים הנזכרת ואת חוות דעתו של בוחן בעניינו של הרכב האמור.

לפיכך, סוברת ב"כ המשיבה כי דינה של הבקשה להידחות.

דין והכרעה

הוראתו של סעיף 32(א) לפקודת סדר הדין הפלילי, שעניינו סמכות לתפוס חפצים קובעת בהאי לישנא:

רשאי שוטר לתפוס חפץ, אם יש לו יסוד סביר להניח כי באותו חפץ נעברה, או עומדים לעבור, עבירה, או שהוא עשוי לשמש ראיה בהליך משפטי בשל עבירה, או שניתן כשכר בעד ביצוע עבירה או כאמצעי לביצועה.

מן האמור בפקודה עולה כי קיימות חמש חלופות, אשר עשויות לשמש מקור סמכות לתפיסת חפץ, ואלו הן:

א. באותו חפץ נעברה עבירה

ב. עומדים לעבור עבירה

ג. החפץ עשוי למש ראייה בהליך משפטי בשל עבירה

ד. החפץ ניתן כשכר בעד ביצועה של עבירה

ה. החפץ ניתן כאמצעי לביצועה של עבירה

נראה, איפא, כי כפי שנקבע זה מכבר בבש"פ 342-06 חברת לרגו לעבודות עפר בע"מ נ' מדינת ישראל, הרי שכל אחת מן החלופות האמורות, עשויה היא לשמש מקור לכשעצמו לתפיסתו של חפץ. ע"פ הפסיקה, כל אחת משקפת תכלית המיוחדת לה, אשר לשם השגתה נעשה שימוש בסמכות.

עוד נקבע שם:

איתורה של החלופה הלוונטית, שלשם השגתה נתפס החפץ, חשובה לא רק לצורך בחינת השאלה האם המשטרה השתמשה כראוי בכח הניתן בידיה, אלא גם לצורך התחקות אחר התנאים הראויים לצורך שחרור החפץ והחזרתו לבעליו בתקופת הביניים שבין מועד התפיסה לבין סיום הליכי החקירה או המשפט.

מעת תפיסתו, נתונה לו לבית המשפט הסמכות לידון בנושא, ואף לשחרר הרכב, וזאת בהתאם להוראות סעיף 34, שעניינו מסירת התפוס לפי צו:

על פי בקשת שוטר שהוסמך לכך על ידי קצין משטרה בדרגת מפקח מישנה או בדרגה גבוהה מזו, דרך כלל או לעניין מסוים (להלן - שוטר מוסמך), או על פי בקשת אדם התובע זכות בחפץ, רשאי בית משפט השלום לצוות כי החפץ

יימסר לתובע הזכות או לאדם פלוני, או שינהגו בו אחרת, כפי שיורה בית המשפט - הכל בתנאים שייקבעו בצו

סעיף 39 בפקודה הנזכרת, בסדר הדין הפלילי, אשר עניינו צו חילוט, קובע את סמכותו של בית המשפט בנושא:

(א) על אף האמור בכל דין, רשאי בית המשפט, בנוסף על כל עונש שיטיל, לצוות על חילוט החפץ שנתפס לפי סעיף

32... אם האדם שהורשע במעשה העבירה שנעשה בחפץ או לגביו הוא בעל החפץ; דין צו זה כדין עונש שהוטל על

הנאשם... (ג) צו חילוט לפי סעיף זה יכול שיינתן בין בגזר הדין ובין על פי עתירה מטעם תובע.

בבש"פ 342-06 חברת לרגו לעבודות עפר בע"מ נ' מדינת ישראל (12.03.06) קבע בית המשפט העליון כי שעה שיש

להכריע בגורלו של תפוס, על בית המשפט להתחקות אחר מגוון התכליות שברקע סמכות התפיסה הנתונה לרשות,

והבהיר כי ישנן שלש תכליות עיקריות לכך:

שלוש תכליות עיקריות עשויות להצמיח מקור סמכות לתפיסת חפץ: תפיסה למטרת מניעה עתידית של ביצוע עבירות; תפיסה למטרת חילוט; ותפיסה לצורך הצגת החפץ כראייה בבית המשפט עוד נקבע שם, כי יבחן בית המשפט אם מתקיימת עילה להמשך החרמתו של התפוס בידי המדינה, ואם מתקיימת עילה כזאת, האם ניתן לעשותה בדרך של חלופה אחרת: האם קיימת "חלופת תפיסה" נאותה, העשויה להגשים בעת ובעונה אחת את תכלית התפיסה בלא פגיעה בלתי מידתית בבעל הקניין. מקום בו ניתן למצוא נוסחת איזון נאותה כאמור, ראוי להחילה, תוך שחרור התפוס אגב קביעת תנאים מידתיים הולמים להגשמת תכלית משולבת של הגנה על האינטרס הציבורי ושמירה על זכויות הפרט מן הכלל אל הפרט לית מאן דפליג, כי תפיסתו של רכב זה, מסוג טרקטורון, נעשתה היא בהתאם להוראת הסעיפים ועל פי חוק, שעה שהיה לשוטט יסוד סביר להניח כי ברכב נעברה עבירה, והכלי נתפס תוך כדי ביצוע עבירות תעבורה. בבואו לתת החלטה בעניין, כאמור, על בית המשפט לבחון את העילה להפקעתו של התפוס ואת האמצעים החלופיים, באם ניתן לעשותם. כך או כך, סמכותו של בית המשפט להורות על הפקעתו של הרכב מידי בעליו, בנוסף על כל עונש שיטיל, נתונה לשיקול דעתו. מעיון בתיק החקירה, עולה כי מדובר בטרקטורון, אשר נבחן ע"י הבוחן, מר ג'קי דנילוב, ונקבע כי מדובר בכלי רכב, שהינו בעל מצבר חשמלי בהספק של 72 וולט 50 אמפר שעה, ומהירות כלי הרכב, אשר נמדדה על ידי השוטר הינה 75 קמ"ש. עוד נקבע כי בכלי הרכב לא סומן הספק המנוע, כנדרש, וכי לטרקטורון ישנו לוח שעונים, המורה על מונה הקילומטר ועל מונה המהירות. בהתאם להנחית סיווג 04/20 של רשות המיסים (20.04.2021), אשר צורפה על ידי המשיבה בתגובתה, וכן כפי שנכתב בחוות הדעת שהוגשה לבית המשפט, נקבע כי כלי ממונע, בעל מנוע חשמלי וארבע גלגלים הדומה לטרקטורון, יסווג כצעצוע אם מתקיימים מספר תנאים מצטברים ובהם: א. מצבר של עד 24 וולט אמפר שעה או שני מצברים של 12 וולט 7 אמפר שעה כל אחד ב. הספק מקסימאלי של מנוע 350 וואט ג. מהירות מקסימלית שלא עולה על 12.8 קמ"ש. נראה, כי במקרה דנן, הקריטריונים הקבועים הללו, אינם מתקיימים בעניין הטרקטורון, ועל כן אין להגדירו כ"צעצוע", ומדובר בכלי רכב לכל דבר ועניין. יפים לעניין זה דברים שנאמרו בע"ח 8526-05-25 שחאדה נ' אגף התנועה - מרחב עמקים (09.04.25):

עיון בחומר החקירה אשר הוצג לעיוני מעלה לכאורה, כי מדובר בכלי הנחזה להיות טרקטורון אך אינו עומד בקריטריונים שנקבעו על ידי רשות המיסים, להגדרתו כ - "צעצוע". כאמור בהנחיה שלעיל, טרקטורון המוגדר כצעצוע מאופיין במגבלת מהירות שאינה עולה על 12.8 קמ"ש. במקרה הנדון, המשיבה הדגישה כי הכלי עבר בדיקת ממל"ז, ונמצא כי עבר ובהרבה את המהירות מקסימלית.

צודקת ב"כ המשיבה בטענתה כי כלי רכב שכזה נצרך הוא לרישיונות שונים ולמסמכים בגינו, שכן גם עניין זה נזכר בפסיקה האמורה:

על פניו, התפוס בו עשה העורר שימוש אינו עונה להגדרת טרקטורון חשמלי צעצוע. משכך, ובהתאם להוראות סעיף 2 לפקודת התעבורה, כל רכב חייב רישוי והסדרה בתאם להוראות הפקודה.

בבחינת סעיף 32 לפקודת סדר הדין הפלילי ניתן להוכיח כי כלי הרכב המדובר הינו כלי הרכב בו נעשתה העבירה, והשוטר ראה לנגד עיניו, כפי שניתן אף להתרשם מן הסרטון בתיק, כי הנוהג בו עובר עבירה.

בבחינת שלש התכליות האמורות, אשר נקבעו בפסיקה, אין ספק, כי כולן התקיימו בפרשייה שבפניי, שכן הטרקטורון נתפס על ידי השוטר, שעה שהוא מבחין במבקש מבצע עבירה של נהיגה בזמן פסילה, ובפרט כשמדובר בשוטר מר רס"ב יגאל לוי, אשר ציין בדוח הפעולה כי הנאשם אף מוכר לו, באומרו "אדם לבד המוכר לי מעבודתי במשטרה כי כבר עצרתי אותו מספר פעמים נוהג בפסילה".

מובהר, כי מוטלת החובה על אוכפי החוק לשמור על היוצאים ובאים לשלום מפני מי שבא לפגוע בדרכם ובכך להלחם חורמה בפשיעה.

ב"כ המשיבה ציינה בתגובתה כי בכוונת המדינה "לפעול להשמדת הכלי הממונע", וכן "לחלט אותו בסיום הליך זה", כדבריה במהלך הדיון. תכלית זו, כאמור, נקבעה בפסיקה ויש לה כדי להצמיח מקור סמכות לאחזקתו של התפוס. תפיסה זו מאפשרת למערכת אכיפת החוק לממש את סמכות הענישה, אשר ניתנה בידי בית המשפט לחלט חפץ הקשור בעבירה, במסגרת העונש אשר נגזר על העבריין.

המשיבה בדבריה אף הדגישה שהרכב הינו מוצג, ולדידה הוא "נדרש להוכחת אשמתו של הנאשם", בהתאם לעובדות כתב האישום שכנגדו.

טענות אלו - עולה בידי בית המשפט לקבלן.

בתיק זה הוגש כתב אישום, אשר מייחס לנאשם עבירה של נהיגה בזמן פסילה, ואין ספק כי כלי הרכב עשוי לשמש ראייה משמעותית בעניינה, ובהתאם גם הדיון בעניין חילוטו של הרכב בתום ההליך המתנהל בתיק העיקרי.

משנתקיימו שלש התכליות הנזכרות, יבחן בית המשפט את האם ניתן להשיג את מטרתה של התפיסה, וזאת תוך פגיעה פחותה בבעל הקניין, תוך חלופת תפיסה, אשר עשויה להגשים את האינטרסים השונים בעניין.

מצויים אנו בעיצומו של הליך פלילי המתנהל כנגד המבקש, והחקירה הבשילה זה מכבר לכתב אישום. עוד מדובר במבקש שלחובתו שתי עבירות קודמות של נהיגה בזמן פסילה, ומעיון בחומר הראיות, נראה כי ישנו סיכוי למאשימה להביא להרשעתו של מבקש 2, ובהתאם עשוי לאפשר למשיבה להגיש בקשה לחילוט כלי הרכב.

אני ער לטענותיו של ב"כ המבקש, לפיהן שוחרר המבקש במעצר הימים, אולם בשלב המעצר הנזכר, הסרטונים נעדרו מן התיק, ועל כן אין ההליך דומה ואין מצבן של הראיות בתיק זהה.

בהינתן קיומה של עילת תפיסה מתמשכת, יש לדון בפגיעה בקניינו של המבקש ביחס להגשמת תכלית התפיסה. בסוגיא שבפניי, על אף הפגיעה הניכרת בזכותו הקניינית של המבקש, מעשות חפצו, רואה אני כי יש לבכר את רשות הרבים והצורך בשמירה על שלומו של הציבור ובטחונו, על פני מאווייו של היחיד, משלח ידו וצרכיו האישיים.

בית המשפט כרה אזנו אל טענותיו של המבקש כולן, אולם סבור אני כי מקומן של כלל טענות אלו הינן בתיק העיקרי, ולא בשלב ההליך בו מצויים אנו כעת.

סוף דבר, הבקשה להחזרת התפוס נדחית.

זכות ערר כחוק.

תיק החקירה יושב לידי המשיבה.

ניתנה היום, י"ח אלול תשפ"ה, 11 ספטמבר 2025, בהעדר הצדדים.